

недостатнім досвідом правового регулювання системи суб'єктів виконавчого провадження як складової інституту адміністративного права. Цей чинник сприяв неналежному та несвоєчасному виконанню рішень судів та інших органів, що стало однією з головних причин падіння авторитету судової влади.

Таким чином, для підвищення ефективності діяльності державної виконавчої служби та виконання в Україні рішень судів, на нашу думку, необхідно розглянути можливі варіанти подальшого розвитку системи органів державної виконавчої служби, а як наслідок – системи виконання. Одним із варіантів організації та діяльності Державної виконавчої служби є її подальше вдосконалення на основі чинного законодавства із завершенням внесення змін до законодавства України з метою поліпшення діяльності державної виконавчої служби, тобто концепція, яка діє на сьогодні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гук Б. М. *Історико-правові передумови створення та розвитку Державної виконавчої служби України // Публічне право [Текст]: наук.-практ. юрид. журн. / Б. М. Гук. – 2012. – № 3 (7). – С. 205–211.*

2. Фурса С. *Проблеми виконання рішень господарських судів: нові механізми та відповідальність / С. Фурса // Право України. – 2011. – № 6. – С. 67–72.*

3. *Указ Президента України «Про затвердження Положення про Державну виконавчу службу України» від 06.04.2011 р. № 385/2011 2010 / [Електронний ресурс] : Офіційний веб-сайт ВР України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385/2011>.*

АНДРІЙ ПІНЬ

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Гродський С. В.

ЗОВНІШНЯ ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЯК ФАКТОР ВИНИКНЕННЯ КРИЗ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Проблемою функціонування глобальної економічної системи є міжнародна криза заборгованості. Сьогодні міжнародне кредитування є тією всеохоплюючою сферою світової економіки, яка забезпечує акумулювання та перерозподіл всіх видів фінансових ресурсів між країнами та їх резидентами. При чому залучення кредитних коштів стало розповсюдженим явищем на всіх рівнях світового господарства. Економічна ситуація в ЄС характеризується борговим тягарем та кризою неплатоспроможності певних країн-учасниць, передусім Греції. Боргова яма окремої економіки призводить до посилення тиску на економіку всього економічного союзу, вимагаючи проведення низки відповідних заходів для підтримки рівноваги на товарному та валютному ринках, стабілізації курсу Євро та запобіганню умов для здійснення спекулятивних атак. Сполучені штати Америки продовжують впевнено

нагромаджувати зовнішній борг великих масштабів, спричиняючи додатковий тиск на власну національну грошову одиницю. Процеси виникнення та розвитку зовнішньої заборгованості неодмінно є носіями загрози економічній та фінансовій безпеці не лише окремої держави, але й світовій економічній системі в цілому. Наслідком розбалансування системи міжнародних фінансів є економічні кризи, які були спричинені посиленням міждержавних дисбалансів, державних боргів та дефіцитами державних бюджетів.

Актуальною проблемою міжнародних кредитних відносин є незмінна тенденція, яка стосується нагромадження зовнішньої заборгованості і зумовлює потребу у проведенні об'єктивної оцінки тенденцій й вектору розвитку даного процесу. Проблема зовнішньої заборгованості впливає з факту прискореної глобалізації та інтернаціоналізації повсякденного економічного життя суб'єктів господарювання різних рівнів. Наявність тимчасово вільного капіталу в одній країні спричиняє необхідність ефективного його використання. Таким чином, міжнародний рух капіталу у формі кредитних ресурсів вже набув широкого застосування. Ефективність використання отриманих позик залежить від особливостей запланованих економічних реформ та сформованої в певний проміжок часу макроекономічної кон'юнктури. Невдале використання ресурсів призводить до збільшення рівня зовнішньої заборгованості держави, що є одним з вирішальних факторів її подальшого економічного розвитку. Тягар зовнішнього боргу країни здатний справити депресивний вплив на розвиток економіки через неплатоспроможність країни-боржника, втрату довіри кредиторів та обмеження доступу до зовнішніх джерел фінансування. На основі цього, проблема зовнішньої заборгованості потребує нових підходів та рішень, зважаючи на глобалізаційні процеси та прискорені темпи зростання обсягу позик як у розвинених країнах, так і в тих, що розвиваються.

Вагомий внесок у формування проблематики здійснили провідні західні економісти – С. Фішер, Е. Прасад, К. Райнхарт, Д. Блейк, Н. Рубіні. Неодмінно, важливою для світової спільноти проблемою зовнішньої заборгованості займалися й українські вчені, зокрема В. Базилевич, О. І. Барановський, В. В. Лісовенко, І. О. Лютий, Г. Циганкова та інші. Погляди авторів можна вважати уніфікованими тому, що вони дотикаються в поглядах на проблему зростання зовнішньої заборгованості та потреби впровадження покращених механізмів управління, регулювання та обслуговування. Нажаль, у більшості країн ще не сформована цілісна програма дій щодо вирішення проблеми зовнішньої заборгованості.

Більшість фінансових криз світового масштабу пов'язані з надмірним розміром зовнішньої заборгованості, який є суттєвим бар'єром для економічного зростання. Гальмування розширеного відтворення пов'язане з тим, що певна частина створеного національного продукту перерозподіляється на користь кредиторів. Таким чином, певні обсяги активів не спричиняють нагромадження капіталів, що, у свою чергу, уповільнює виробництво в середні країни та пригнічує сукупний попит. Більше того, залучення надмірної кількості кредитних ресурсів ставить під удар національну фінансову систему,

роблячи її вразливою до зовнішнього впливу. Наслідком такої загрози є виникнення макроекономічної нестабільності.

Поточний економічний та фінансовий стан розвинених країн і тих, що розвиваються, характеризується зростанням зовнішньої заборгованості. У відповідності з даними МВФ, зовнішній борг США становить 100% до ВВП, Великої Британії – 416%, Німеччини – 159%, Франції – 188%, Італії – 101%, Нідерландів – 470%, та ЄС у цілому – 108%. [1]. Більше того, провідні експерти Міжнародного валютного фонду вважають, що боргове навантаження країн із розвинутою економікою вже досягло максимуму, а вартість кредитних ресурсів для даних країн зростатиме. Такий високий рівень зовнішнього боргу у розвинених країнах пояснюється не лише фінансовою кризою, але й недосконалою бюджетно-податковою політикою, особливістю якої полягала в тому, що у несприятливі часи рівень боргу підвищувався, а в сприятливіші періоди не скорочувався [3, с. 64].

Характеризуючи зовнішню заборгованість країн членів ЄС, варто зазначити, що лише Австрія та Фінляндія відповідають умові Маастрихтської угоди щодо розміру державного боргу. Найбільшим тягарем для економічного союзу є такі країни як Греція, Іспанія, Португалія та Ірландія, які користуються допомогою міжнародних фінансово-кредитних організацій для уникнення дефолту.

Беручи до уваги поточну ситуацію України, можна спостерігати сталу тенденцію щодо нарощування обсягів зовнішньої заборгованості, про що свідчать дані, відображені на рисунку 1.

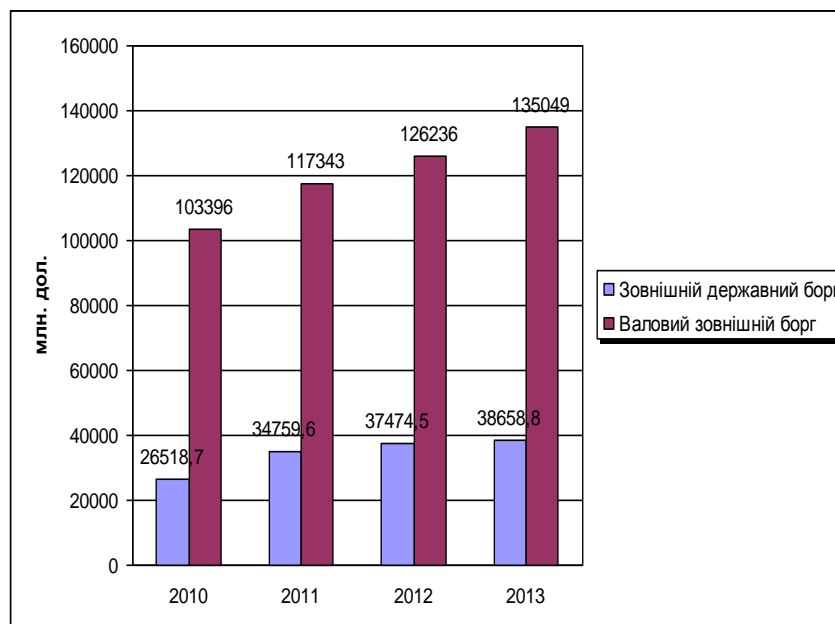

Рис. 1. Динаміка зовнішнього боргу України за період з 2010 по 2013 роки. [2]

Основною причиною збільшення обсягу заборгованості є політична нестабільність, що призводить до різких коливань курсу національної грошової одиниці, відпливу капіталу, зниження сукупного попиту, збільшення частки населення пенсійного віку у зв'язку із міграцією працездатного активу.

Здійснене теоретичне дослідження основних тенденцій та показників зовнішньої заборгованості як вагомого чинника кризових явищ дає підстави для наступних висновків:

1. Зовнішня заборгованість розвинутих країн та тих, що розвиваються, постійно зростає, а така тенденція може призвести до дестабілізації як національних економік так і глобальної економіки, формування передумов для виникнення фінансових криз.

2. Вагомим інструментами регулювання зовнішньої заборгованості та запобігання виникнення боргового тягаря є фіскальна та бюджетна політика держави. Таким чином, нові підходи в контексті цих політик розширяють коло засобів та механізмів впливу на рівень та динаміку зовнішньої заборгованості.

3. Взавши до уваги політичну та економічну ситуацію в Україні, очевидним є факт того, що політична нестабільність спричиняє зменшення довіри до національної грошової одиниці та посилення девальваційних очікувань, що призводить до збільшення вартості підтримання фіксованого валютного курсу. Таким чином, розхитаність курсу гривні, спричинене політичною нестабільністю та підсилене спекулятивними атаками, ставить під загрозу платоспроможність країни як позичальника.

4. Запобігання кризових явищ, спричинених зовнішньою заборгованістю, передує розробка чіткої стратегії економічного розвитку країни, де враховується співвідношення обсягів запозичень з макроекономічними показниками.

ЛІТЕРАТУРА

1. *International Monetary Fund [Electronic recourse]. – Regime of access : <http://www.imf.org/external/index.htm>.*

2. *Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.*

3. *Пількевич К. Зовнішня заборгованість як детонатор майбутніх криз в умовах глобальної трансформації // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2012. – № 138. – с. 63–68.*

С. РАДУКАНОВ
(Болгарія)

СПЕЦИФИКА БАНКОВСКОГО ПРЕДПРИЯТТЯ

Банк как предприятие обладает рядом общих и функциональных параметров с остальными предприятиями. Современное банковское предприятие представляет собой специфическую хозяйственную организацию, наделенную экономической, административной и юридической самостоятельностью. На рынке денег и денежных капиталов или на так называемом глобальном финансовом рынке банковское предприятие присутствует не как обычный торговец, а как постоянный участник или маркетмейкер. Наряду с